

19 feb 2024 -10:25

Concrete verbintenissen voor biodiversiteit in Samarkand

Van 12 tot 17 februari vond in Samarkand in Oezbekistan de 14e vergadering plaats van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (CMS COP14). Door de onderhandelingen namens de EU te coördineren en nauw samen te werken met de Commissie en de andere lidstaten, heeft het voorzitterschap bijgedragen aan de goedkeuring van belangrijke maatregelen. Het Verdrag kwam overeen om de internationale samenwerking te vergroten om de ecologische connectiviteit van ecosystemen en habitats te verbeteren. Er zijn ook concrete beslissingen genomen ten voordele van 21 soorten die meer bescherming zullen genieten.

De implementatie van het Global Biodiversity Framework ondersteunen

Deze [CMS COP14](#) is een van de belangrijkste mondiale bijeenkomsten over biodiversiteit sinds de goedkeuring van het [Global Biodiversity Framework](#). Dit kader, dat in 2022 werd gesloten tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake Biologische Diversiteit ([CBD COP15](#) in Montreal), omvat een aantal wereldwijde doelstellingen die tegen 2030 en daarna moeten worden bereikt om de bescherming en het duurzame gebruik van biodiversiteit te garanderen. In Samarkand was het doel van het voorzitterschap duidelijk: een ambitieuze en constructieve rol spelen in de onderhandelingen om de effectieve implementatie van het Verdrag te waarborgen en hierbij de belofte van Montreal nakomen om het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen en natuurlijke ecosystemen te herstellen.

Verontrustende cijfers vragen om dringende actie

In Samarkand is het allereerste rapport over de toestand van de migrerende soorten in de wereld (State of the World's Migratory Species) gepresenteerd. Het schetst een zorgwekkend beeld. Overal ter wereld nemen de populaties van migrerende dieren af, terwijl hun habitats zeldzamer worden en steeds verder achteruitgaan. Zo is het dat één vijfde van de migrerende soorten die zijn opgenomen in de CMS-bijlages met uitsterven bedreigd zijn. 309 soorten die nog niet in het Verdrag zijn opgenomen, voornamelijk vogels en vissen, worden ook bedreigd

Het rapport identificeert ook een reeks prioritaire maatregelen om bedreigingen voor migrerende soorten aan te pakken, zoals klimaatverandering, overexploitatie (stroperij en vangst) en vervuiling (door chemicaliën, pesticiden en plastic, maar ook door licht en lawaai). Het rapport bevestigt dat wetenschappelijke kennis over de staat van instandhouding en de bedreigingen voor migrerende soorten essentieel is voor effectieve besluitvorming.

De natuur kent geen grenzen

- *Het nieuwe strategisch plan voor migrerende soorten (2024-2032) van het Verdrag is aangenomen.* Het bevat 6 doelen die betrekking hebben op het behoud van migrerende soorten, de bescherming en het herstel van hun habitats en verspreidingsgebieden, en het wegnemen of verminderen van bedreigingen. De implementatie van de doelen moet ervoor zorgen dat migrerende soorten tegen 2032 kunnen floreren en leven in herstelde en met elkaar verbonden habitats;
- Er is een *mondiaal partnerschap voor ecologische connectiviteit* gelanceerd, waarin de noodzaak wordt erkend van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van kennis en gegevens, politieke steun en implementatie door middel van nationale biodiversiteitsstrategieën en actieplannen. In de context van wereldwijde veranderingen zoals klimaatverandering en de ontwikkeling van infrastructuur, is connectiviteit van cruciaal belang om de verplaatsingen van migrerende soorten in stand te houden;
- Er zijn *nieuwe richtlijnen goedgekeurd om lichtvervuiling tegen te gaan*, die zich met name richten op helder verlichte gebieden die overlappen met belangrijke habitats of migratiecorridors. Dit is een echte stap voorwaarts aangezien lichtvervuiling wereldwijd toeneemt. Kunstlicht verstoort het gedrag van wilde dieren en belemmert het vermogen van trekkende soorten om langeafstandsmigraties te ondernemen;
- Overexploitatie als gevolg van illegale en niet-duurzame vangsten is een van de grootste bedreigingen voor in het wild levende dieren. In overeenstemming met de nultolerantieaanpak ten aanzien van het doden, vangen en illegaal verhandelen van trekkende diersoorten is het COP14-besluit gericht op het versterken van het wettelijk toezicht op de vangsten;
- Directe of indirecte vergiftiging is een van de belangrijkste bedreigingen voor trekvogels wereldwijd. Onopzettelijke vergiftiging wordt voornamelijk veroorzaakt door vergiftigde karkassen. Alle landen worden opgeroepen om hun wetgeving over loodhoudende munitie, loden visgewichten en lood in diergeneesmiddelen te herzien;
- 10 soorten zijn toegevoegd aan Bijlage I, waarmee hun volledige bescherming wordt gegarandeerd. 11 andere soorten zijn opgenomen in Bijlage II, waarbij staten in het verspreidingsgebied worden aangemoedigd om mondiale of regionale overeenkomsten te sluiten voor het behoud en beheer van deze soorten. De EU heeft een strikte bescherming verkregen voor de bruinvis in de Oostzee (Bijlage I), waarvan er minder dan 250 exemplaren over zijn in de EU-wateren. De COP14 is overeengekomen om de gewone lynx (Bijlage II) en de Balkanlynx (Bijlage I), waarvan er onlangs enkele zijn gesignaleerd in Griekenland, beter te beschermen. De CMS zal ook zorgen voor het behoud van de stierhaai (Bijlage I), een soort die een zeer groot risico loopt om uit te sterven als gevolg van opzettelijke visserij en bijvangst.

Voor meer informatie:

- [Concrete verbintenissen voor biodiversiteit in Samarkand | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#)

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Annelies Wynant
Woordvoester (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be